

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 27. maj 2025

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. og retsplejeloven

(Politiets fysiske inddragelse af pas og Den Uafhængige Politiklagemyndigheds adgang til tv-overvågningsmateriale)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Der stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling lovforslaget. Socialistisk Folkepartis og Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 6 og 7 om deling af lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3 og 4 til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 5 til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af N) vil stemme for ændringsforslag nr. 1, 6 og 7 om deling af lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (N) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til ændringsforslag nr. 1, 6 og 7 om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, IA og SP) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 5 og 6 stillede ændringsforslag og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de under nr. 2-4 stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag.

Et *mindretal* i udvalget (SF og RV) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 3-6 stillede ændringsforslag og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (DD) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag og det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (EL og ALT) indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for de under nr. 3-6 stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (KF) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (DF) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det under B nævnte lovforslag ved 3. behandling.

Et *syvende mindretal* i udvalget (N) vil redegøre for sin stilling til de under A og B nævnte lovforslag ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF og DD), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af N):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om pas til danske statsborgere m.v. (Politiets fysiske inddragelse af pas)« omfattende §§ 1, 3 og 4.

B. »Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Den Uafhængige Politiklagemyndigheds adgang til tv-overvågningsmateriale)« omfattende §§ 2-4.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 1

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (DD, LA og KF):

2) Før nr. 1 indsættes:

»01. I § 2, stk. 1, nr. 6, ændres »forhold, eller« til »forhold,«.

02. I § 2, stk. 1, nr. 7, ændres »med pas« til »med pas, eller«.

03. I § 2, stk. 1, indsættes som nr. 8:

»8) når den pågældende er mistænkt i en straffesag for at have begået en strafbar handling, der kan medføre frakendelse af indfødsretten.«

[Udvidelse af anvendelsesområdet for paslovens § 2, stk. 1]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (LA, EL, RV og ALT):

3) I den under nr. 3 foreslåede § 2 d udgår i stk. 1 »uden retskendelse«.

[Krav om retskendelse ved politiets indgreb efter den foreslåede bestemmelse i paslovens § 2 d]

4) I det under nr. 3 foreslåede § 2 d indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Politiets gennemførelse af indgreb efter stk. 1 og 2 sker efter rettens kendelse. I rettens kendelse anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres.«

[Krav om retskendelse ved politiets indgreb efter den foreslåede bestemmelse i paslovens § 2 d]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af N):

5) I nr. 4 indsættes i den indledende tekst efter »stk. 1,«: »1. og 2. pkt.,«.

[Lovteknisk ændring]

Af et *mindretal* (SF og DD), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af N):

Til § 4

6) § 4 affattes således:

»§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger.«

[Konsekvensændring som følge af opdelingen af lovforslaget]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

7) § 4 affattes således:

»§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«

[Konsekvensændring som følge af opdelingen af lovforslaget]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles op i to separate lovforslag, således at der kan stemmes om delen om politiets fysiske inddragelse af pas for sig og delen om Den Uafhængige Politiklagemyndigheds adgang til tvovervågningsmateriale for sig. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 6 og 7.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at der i lovforslagets § 1 tilføjes en ændring af paslovens § 2, stk. 1. Efter paslovens § 2, stk. 1, kan politiet i en række tilfælde nægte at udstede pas til en dansk statsborger eller inddrage et allerede udstedt pas.

Det foreslås at tilføje, at politiet kan nægte at udstede pas til en dansk statsborger eller inddrage et allerede udstedt pas, når den pågældende er mistænkt i en straffesag for at have begået en strafbar handling, der kan medføre frakendelse af indfødsretten.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at politiet kan nægte at udstede pas til en dansk statsborger eller inddrage et allerede udstedt pas, såfremt en dansk statsborger er mistænkt for at have begået en strafbar handling, der vil kunne danne grundlag for, at pågældende frakendes sin indfødsret efter indfødsretslovens § 8 B.

Det fremgår af indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, at den, som dømmes for en strafbar handling, og som derved har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, ved dom skal frakendes sin danske indfødsret, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Det fremgår af indfødsretslovens § 8 B, stk. 3, at den, som har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser, af udlændinge- og integrationsministeren kan fratages sin danske indfødsret, medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

Den foreslåede bestemmelse vil også være omfattet af den foreslåede § 2 d, stk. 1, i pasloven, som er beskrevet i lovforslagets § 1, nr. 3. Det vil betyde, at politiet, hvis det skønnes nødvendigt for fysisk at inddrage et pas, når den pågældende er mistænkt i en straffesag for at have begået en strafbar handling, der kan medføre frakendelse af indfødsretten, og politiet har grund til at antage, at passet befinder sig dér, hvor de vil foretage et indgreb, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse vil kunne få adgang til boliger, lokaliteter og transportmidler, der anvendes af en person, som har fået inddraget sit pas, og besigtige personens ydre, herunder foretage visitation af personens tøj og genstande.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det, at »uden retskendelse« udgår fra det under lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede § 2 d, stk. 1. Der lægges således op til, at »uden retskendelse« udgår fra bestemmelsens stk. 1.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det at indsættes et nyt stk. 3 i det under lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede § 2 d. Der lægges således op til, at der indsættes et nyt stk. 3 i bestemmelsen, som fastsætter, at politiets gennemførelse af indgreb efter stk. 1 og 2 sker efter rettens kendelse. I rettens kendelse anføres de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for indgrebet er opfyldt. Kendelsen kan til enhver tid omgøres. Det foreslåede stk. 2 angiver de formelle betingelser, som skal være opfyldt, før politiet kan gennemføre et indgreb efter bestemmelserne i stk. 1 og 2. Det foreslås således, at gennemførelse af indgrebet sker efter rettens kendelse. Retten skal i den forbindelse vurdere, om betingelserne anført i stk. 1 og 2 er opfyldt. Det foreslås desuden, at retten i dennes kendelse skal anføre de konkrete omstændigheder i sagen, hvorpå det støttes, at betingelserne for gennemførelse af indgrebet er opfyldt.

Til nr. 5

Der er tale om en præcisering af lovforslagets § 1, nr. 4, så det fremgår, at den foreslåede ændring af paslovens § 4 a, stk. 1, hvorefter »et gebyr« ændres til »en afgift«, skal omfatte forekomsten i både 1. og 2. pkt. Ændringen vil medføre, at betalingen for udstedelse af pas efter § 4 a og betalingen for optagelse af digitalt fingeraftryk efter § 4 b betegnes som en afgift. Ændringsforslaget indebærer ingen materielle ændringer.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 4, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at opdele lovforslaget.

Til nr. 7

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 4, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås at opdele lovforslaget.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. april 2025 og var til 1. behandling den 9. maj 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 17. marts 2025 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 174. Den 1. maj 2025 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 6 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Fie Hækkerup (S)

Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V)

Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (N)

Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd.

Pernille Vermund (LA) Mai Mercado (KF) nfmd. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Mads Olsen (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV)

Helene Brydensholt (ALT)

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		